

toată lumea iubește teatrul

Miriam Răducanu

Adevărul lăuntric se descoperă în gest

Eram studentă la I.A.T.C. Alesesem drumul teatrului ca pe unul înrudit artei dansului, a cărei practicare, din motive de sănătate, o întrerusesem temporar.

Înrudirea se dovedea iluzorie pentru mine. Exprimarea „rapidă” prin cuvînt mi se părea opusă unei ample și totale participări a trupului, minții și sufletului, cu care eu mă integrasem actului creator coregrafic.

Am dat vina pe mine și numai pe mine. Înhibată, complexată, îmi explicam neputința drept o consecință a faptului că nu eram născută pentru un alt mod de exprimare și încercam să înțeleg și să-mi însușesc noile legi, cu curiozitate și interes, fără iluzii, doar cu speranța să-mi pot regăsi un echilibru psihic.

A fost determinant faptul că actrița Ana Barcan, pe atunci profesoara mea de actorie, m-a propus ca, paralel cu studenția, să fac parte din corpul didactic la un an mai mic, observînd la mine, spunea Domnia sa, o putere de analiză a rolului și o înclinație deosebită de a lucra cu actorii. Ei sînt și îi rămîn profund recunoscătoare.

Am considerat de la început că mișcarea lăuntrică a unui personaj are nevoie de o exteriorizare specifică doar acestui personaj, tot prin mișcare; ca atare, ea trebuie descoperită de fiecare dată și fixată într-un contur propriu lui și numai lui. Cum viața este mișcare, nu am raportat „mișcarea” actorului la dans, sau la gimnastică, sau la..., ci la „mișcarea vieții”.

Bineînțeles că instrumentul actorului, ca și al dansatorului, fiind propriul său trup, cu cît acesta va fi mai „instrument” perfect, cu atît mai bogată îi va fi expresivitatea.

Practic vorbind, căile de pregătire sînt nenumărate și în general folosite cu mai mult sau mai puțin succes de către regizori, profesori de educație fizică, antrenori de sport, coregrafi etc.

Artistul adevărat este de obicei un om cu personalitate distinctă și modul de a lucra cu el trebuie adaptat de la caz la caz.

De ani de zile sînt folică în teatru drept „consultant” de mișcare scenică. De-a lungul anilor, am trecut de la rezolvarea în piesă a unor „momente de mișcare mai dificile”, la o muncă mai complexă și mai profundă. În urma unor experiențe, am putut observa că dificultatea ce se isca avea la bază faptul că „intervențiile” mele pe felii se puteau suprapune, în bine sau în rău, intențiilor regizorului, aducîndu-ne amîndurora apropieri sau divergențe. Astăzi sînt convinsă că numai acceptînd cu totul un punct de vedere comun și o implicare totală, de la A la Z, mă pot integra cu toată responsabilitatea. O implicare totală, nediferențiată, care ne împinge pe toți cei ce participăm la un spectacol spre același scop final. O experiență pentru mine unică a fost punerea în scenă la Teatrul „Bulandra” a spectacolului O lume pe scenă, realizat de mine cu un colectiv de actori ai acestui teatru. M-am convins încă o dată, practic, cît de îmbogățit este acel actor care dispune, pe lângă talentul său teatral, și de o concepție complexă despre gest. Chiar dacă această experiență personală nu a fost pe placul unora sau neînțeleasă de alții, ecoul ei în rîndul spectatorilor și implicit în propria-mi ființă artistică a rămas determinant pentru concepția mea despre teatru și mișcare.

Și nu întîmplător, într-o încercare ulterioară, mi-a fost posibilă realizarea recitalului meu intitulat Maria Tănase și alte portrete, în care, cu biografia mea de dansatoare și coregrafă, am avut curajul să introduc elemente proprii artei teatrale. Nu este deloc inutil să adaug că sînt recunoscătoare acelor regizori și actori cu care am colaborat de-a lungul timpului și de la care am învățat enorm.

Nu sînt regizor și nici nu mă cred. Poate că acestui sentiment îi datorez libertatea cu care mă arunc în teatru. Ceea ce este însă esențial pentru mine rămîne bucuria cu care mă apropii de creație. Ea dă omului dimensiuni nebănuite, îl împinge spre înțelegeri profunde și îl implică în trăiri înecate, în care intră cu abnegație doar pentru surprinderea adevărului și transmiterea lui mai departe. Cu siguranță însă că despre asinitățile mele cu teatrul și cu arta actorului în special, ca și despre eventualul meu aport în acest domeniu, ar putea vorbi mai convingător și mai complet cei cu care lucrez.

toată lumea
iubește teatrul